

Het anti-pestprotocol

“ Samen zijn we de bewakers van een veilige en stralende schoolomgeving!”

Islamitische Basisschool (IBS) As- Soeffah

Directie:

Saliha El Khanichi

Interne Begeleider:

Juf Safae Onderbouw, Juf Souad Middenbouw, Juf Fatima Bovenbouw

Anti-pestcoördinator:

Juf Magda

Vertrouwenspersoon

Juf Magda, Juf Sihem

Inhoud

1.Inleiding
2.Definitie van pestgedrag
3.Uitleg over de rollen bij pesten
4.Wat zijn signalen voor een pestsituatie?
5.Preventieve maatregelen
6.Melden van pestgedrag
7.Onderzoek en interventie
8.Consequenties voor pestgedrag
9.Het stappenplan
10.Informatie voor ouders
11.Evaluatie en herziening

Inleiding

Dit anti-pestprotocol is opgesteld om de preventie en aanpak van pestgedrag binnen de schoolgemeenschap te waarborgen. We streven naar een veilige en inclusieve leeromgeving waarin respect, empathie en tolerantie centraal staan. Pesten wordt hier niet getolereerd, en we zijn vastbesloten om actie te ondernemen tegen elke vorm van pestgedrag.

Bij ons op school werken we met de vreedzame school. Dit is een speciaal programma om ervoor te zorgen dat we allemaal aardig en respectvol met elkaar omgaan. Het helpt ons om pesten te voorkomen en leert ons hoe we goed met elkaar kunnen praten en ruzies kunnen oplossen.

Op de As- Soeffah vinden wij de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen net zo belangrijk als de cognitieve ontwikkeling (het leren). Wanneer een kind zich niet prettig voelt, zal het niet tot leren komen. Kinderen verlangen een schoolomgeving waarin ze zichzelf kunnen zijn en kunnen leren, zonder gepest of uitgelachen te worden. Alle leerkrachten, ouders/verzorgers en mensen die bij de school betrokken zijn, willen bijdragen aan een positief klimaat. Zij houden toezicht, praten met kinderen over hun gedrag en spreken hen erop aan. Een van de dingen die ook gedaan wordt is het promoten van goed gedrag en bewustmaken van soms onbedoeld verkeerd gedrag. Op de As- soeffah school doen we dit met behulp van de vreedzame school. Het belangrijkste doel van de vreedzame school is het creëren van een positieve en sociale schoolcultuur, waarin kinderen zich verantwoordelijk voelen voor zichzelf, elkaar en de groep als geheel. In plaats van alleen in te grijpen na een incident, richt deze methode zich op het voorkomen van conflicten en pesten door te werken aan sociale vaardigheden, verantwoordelijkheid en respect. De methode De Vreedzame School bevordert bij kinderen het zelfvertrouwen, sociale vaardigheden en verantwoordelijkheidsgevoel, waardoor zij zich veiliger, meer verbonden en actiever betrokken voelen binnen de schoolgemeenschap.

Definitie van pestgedrag

Pestgedrag wordt gedefinieerd als herhaalde negatieve handelingen of intimidatie, zowel fysiek als verbaal, gericht tegen een individu of een groep, met de bedoeling om schade toe te brengen, macht uit te oefenen of angst te veroorzaken.

Uitleg over de rollen bij pesten

Pesten is een complex probleem dat verschillende rollen met zich meebrengt binnen een pestincident. Het begrijpen van deze rollen is cruciaal om pestgedrag te herkennen en effectief aan te pakken. Hier volgen enkele belangrijke rollen bij pesten:

1. Pester:

De Pester is de persoon die actief negatieve handelingen of gedragingen richt op een ander individu of een groep. Ze proberen macht uit te oefenen over anderen en veroorzaken opzettelijk schade of angst.

2. Gepeste:

De gepeste is het slachtoffer van het pestgedrag. Ze worden blootgesteld aan herhaalde negatieve handelingen en ervaren emotionele, fysieke of psychologische schade als gevolg van het pesten.

3. Helper:

Een helper is een individu dat getuige is van pestgedrag en probeert in te grijpen of hulp te bieden aan de gepeste. Helpers spelen een cruciale rol bij het ondersteunen van slachtoffers en het voorkomen van verdere escalatie van pestgedrag.

4. Omstanders:

Omstanders zijn personen die getuige zijn van pestgedrag maar ervoor kiezen om niet in te grijpen of hulp te bieden. Ze kunnen uit angst, onzekerheid of onverschilligheid besluiten om niets te doen. Het gedrag van omstanders kan echter van invloed zijn op de dynamiek van pesten.

5. Versterkers:

Versterkers zijn individuen die, opzettelijk of onopzettelijk, het pestgedrag van de pester aanmoedigen of ondersteunen door bijvoorbeeld te lachen om de grappen of negatieve opmerkingen.

6. Slachtoffer-omslag:

In sommige gevallen kan de gepeste zelf een pester worden, vaak als een manier om de aandacht van zichzelf af te leiden of wraak te nemen. Dit gedrag is het gevolg van langdurige blootstelling aan pestgedrag.

Het is belangrijk op te merken dat individuen in deze rollen kunnen veranderen in verschillende situaties, en dat het aanleren van empathie, respect en assertieve communicatie bijdraagt aan het verminderen van pestgedrag. Door bewustzijn te creëren over deze rollen en de impact ervan, kunnen wij als school een positieve bijdrage leveren aan het voorkomen en bestrijden van pesten.

Wat zijn signalen voor een peestsituatie?

Het herkennen van signalen die kunnen wijzen op een peestsituatie is van essentieel belang om pestgedrag tijdig aan te pakken en degenen die erbij betrokken zijn, de nodige hulp en ondersteuning te bieden. Pesten kan zich voordoen op verschillende manieren en kan zowel direct als subtiel zijn. Hier zijn enkele veelvoorkomende signalen die kunnen duiden op een peestsituatie:

1. Veranderingen in Emotioneel Welzijn:

- Plotselinge en onverklaarbare stemmingswisselingen, zoals prikkelbaarheid of neerslachtigheid.
- Verlies van zelfvertrouwen en zelfrespect.
- Angstig of zenuwachtig gedrag, vooral in de aanloop naar school of sociale evenementen.

2. Lichamelijke Klachten:

- Veel lichamelijke klachten zoals hoofdpijn, buikpijn of misselijkheid, vaak zonder aanwijsbare medische oorzaak.
- Frequentie ziekteverzuim, mogelijk om confrontatie met pesters te vermijden.

3. Sociale Terugtrekking:

- Terugtrekking uit vriendschappen en sociale activiteiten die eerder plezierig waren.
- Vermijden van bepaalde plaatsen of situaties waar pesters aanwezig kunnen zijn.

4. Veranderingen in Academische Prestaties:

- Plotselinge daling van de schoolprestaties.
- Verlies van interesse in schoolwerk en studie gerelateerde activiteiten.

5. Fysieke Sporen:

- Onverklaarbare blauwe plekken, schrammen of verwondingen.
- Beschadigde of vermiste persoonlijke eigendommen.

6. Sociale Isolatie:

- Wordt buitengesloten of genegeerd door klasgenoten.
- Gebrek aan uitnodigingen voor sociale evenementen of activiteiten.

7. Gedragsveranderingen:

- Onverklaarbare gedragsveranderingen zoals agressie, woede-uitbarstingen of teruggetrokken gedrag.
- Geheimzinnigheid en ontwijkend gedrag wanneer er wordt gevraagd naar schoolervaringen.

8. Digitale Sporen:

- Pesten kan zich ook online voordoen. Let op veranderingen in het online gedrag van kinderen of berichten die wijzen op online pesterijen.

Het is belangrijk op te merken dat deze signalen op zichzelf niet altijd wijzen op pestgedrag, maar ze kunnen een indicatie zijn dat er iets aan de hand is in het leven van een kind. Het is essentieel om open communicatie te bevorderen, zodat kinderen zich veilig voelen om hun ervaringen te delen. Als vermoed wordt dat er sprake is van pesten, moeten ouders, leraren en andere vertrouwde volwassenen snel ingrijpen om het kind te ondersteunen en het pestgedrag aan te pakken.

Preventieve maatregelen

Educatie en Bewustwording: We zullen een bewustmakingsprogramma (een ouderavond) organiseren om leerlingen, ouders en personeel te informeren over pestgedrag, de gevolgen ervan en de rol die iedereen speelt bij het voorkomen ervan.

Leerlingen zullen deelnemen aan educatieve sessies die betrekking hebben op pestgedrag. Op deze manier blijven ze zich bewust van wat pesten inhoudt en leren ze actief hoe we op school met elkaar omgaan om een veilige leeromgeving te creëren.

Positieve Gedragsbevordering: We zullen positief gedrag actief aanmoedigen en erkennen door middel van beloningssystemen en prijzen om een respectvolle sfeer te bevorderen.

Leerlingenparticipatie: Leerlingen worden aangemoedigd om deel te nemen aan het ontwikkelen van strategieën om pestgedrag tegen te gaan.

Werkgroep Veiligheid: De school zal gedurende elk schooljaar een registratie bijhouden van alle gevallen van pesten die zich hebben voorgedaan. Aan het einde van het schooljaar zal de Veiligheidswerkgroep samenkomen om een evaluatie te maken van het aantal voorgekomen situaties, hoe deze zijn aangepakt, en om te bespreken welke stappen er genomen kunnen worden om pesten in het volgende schooljaar effectiever aan te pakken.

De werkgroep zal ook jaarlijks activiteiten plannen met betrekking tot dit onderwerp. Dit omvat onder andere ouderavonden, in-klas activiteiten en mogelijk het uitnodigen van externe experts voor interactieve lessen met de leerlingen.

Omgangsregels: De school hanteert een duidelijke set van omgangsregels om een respectvolle en positieve omgeving te creëren en deze regels worden actief in stand gehouden. We gebruiken hiervoor de vreedzame school methode, die door de hele school wordt gevolgd. Het doel van de methode De Vreedzame School is het creëren van een veilige, respectvolle en "democratische" schoolcultuur waarin kinderen leren om op een positieve en vreedzame manier met elkaar om te gaan en conflicten op te lossen.

In elke groep hangen de 6 basisregels van school (= de vreedzame school):

- 1) We horen bij elkaar
- 2) We lossen conflicten zelf op
- 3) We hebben oor voor elkaar
- 4) We hebben hart voor elkaar
- 5) We dragen allemaal een steentje bij
- 6) We zijn allemaal anders

Deze zes regels vormen de concrete omgangsregels die we op school in acht nemen. Bovendien zorgen we ervoor dat er een gemeenschappelijke taal wordt gesproken, zowel door leerkrachten, leerlingen als ouders, om een consistente en positieve omgang met elkaar te bevorderen.

Daarnaast hechten we als islamitische basisschool veel waarde aan de islamitische normen en waarden. We zorgen ervoor dat onze leerlingen bewust worden gemaakt van deze waarden en begeleiden hen om hieraan te werken. Dit omvat het bevorderen van respect, medeleven en compassie, evenals het aanmoedigen van eerlijkheid, integriteit en verantwoordelijkheid, gebaseerd op de principes van de islam. We leren onze leerlingen bewust omgaan met deze waarden en begeleiden hen in het begrijpen en toepassen ervan.

De leerkrachten van alle groepen hanteren de methode van de vreedzame school. Wij voorkomen daardoor veel pestgedrag. Wanneer er toch nog gepest wordt, volgen wij een vast stappenplan.

Melden van pestgedrag

Leerlingen worden aangemoedigd om pestgedrag te melden bij een vertrouwenspersoon, een leraar of een ander personeelslid (bijvoorbeeld anti-pestcoördinator).

Anonieme meldingen zijn toegestaan om de privacy en veiligheid van de melder te waarborgen.

Onderzoek en interventie

Elk gemeld geval van pestgedrag wordt serieus genomen en grondig onderzocht door de schoolleiding.

Passende interventiemaatregelen worden genomen om het pestgedrag te stoppen en de gepeste leerling te ondersteunen.

Ouders van alle betrokken leerlingen worden op de hoogte gesteld en betrokken bij het oplossen van het probleem.

Consequenties voor pestgedrag

Afhankelijk van de ernst van het pestgedrag kunnen passende disciplinaire maatregelen worden genomen, variërend van waarschuwingen tot schorsingen, rekening houdend met de schoolregels en -richtlijnen.

Herstelmaatregelen worden aangemoedigd, waarbij ouders verantwoordelijkheid nemen voor hun gedrag en de schade proberen te herstellen.

Het stappenplan

Stap 1:

Als leerkracht, wanneer je signalen van pestgedrag opvangt, neem je direct actie door de anti-pestcoördinator in te schakelen. Start met individuele gesprekken met de betreffende leerlingen waarin je samen concrete afspraken formuleert en het gewenste gedrag benoemt. Informeer de leerlingen over mogelijke gevolgen en betrek hen actief bij het bedenken van oplossingen.

Monitor de gemaakte afspraken gedurende drie weken, bied coaching en overweeg beloningssystemen voor positief gedrag. Informeer de interne begeleider, directie en anti-pestcoördinator over de gemaakte afspraken via mail en communiceer persoonlijk met de tussen schoolse Opvang (T.S.O) over de situatie.

Houd ouders op de hoogte via telefonisch contact of via social schools. Na drie weken vindt een evaluatiegesprek plaats. Bij positieve ontwikkelingen verleng je de afspraken voor nog eens vier weken, met een vervolg evaluatie.

Stap 2

Indien stap 1 niet het gewenste effect heeft gehad, worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht. In afzonderlijke gesprekken wordt uitgelegd dat stap 1 niet heeft geholpen. Gezamenlijk worden concrete afspraken gemaakt en de situatie wordt verlengd voor nog eens 3 weken, met een vervolg evaluatie.

Als na deze periode blijkt dat er weer een verlenging nodig is omdat de situatie niet is verbeterd, worden ouders opnieuw uitgenodigd, dit keer met de aanwezigheid van de intern begeleider.

De leerkracht bespreekt deze ontwikkelingen met de Intern Begeleider. Indien nodig wordt overwogen een Individueel Handelingsplan (IHP) op te stellen of extra coaching buiten de school te verkennen. In ernstige situaties kan een Multi Disciplinair Overleg (MDO) worden ingepland voor extra advies. Tijdens stap 2 worden ook de Directie en de Anti-pestcoördinator op de hoogte gehouden via e-mail.

Het proces in stap 2 kan een uitgebreid traject zijn waarin we als school al het mogelijke doen om leerlingen te ondersteunen bij het verbeteren van hun gedrag. Na het doorlopen van het hele proces, inclusief het Individueel Handelingsplan (IHP) en het Multidisciplinair Overleg (MDO), evenals externe hulp, als blijkt dat het ongewenste gedrag aanhoudt en zich herhaalt, is het noodzakelijk voor de school om over te gaan tot stap 3.

Dit zorgt voor een gecoördineerde aanpak en biedt de mogelijkheid om aanvullende anti-pestmaatregelen te overwegen.

Stap 3:

Na een langdurig proces waarin het gedrag van de pester niet verbetert en het kind zich niet wil weerhouden van ongewenst gedrag op school, worden rode kaarten geïntroduceerd als maatregel. Ouders worden opnieuw uitgenodigd voor een gesprek, ditmaal in aanwezigheid van de Directie. Hier wordt de eerste rode kaart uitgereikt.

1e Rode Kaart: Verbod op activiteiten, wat kan resulteren in het niet mogen deelnemen aan pauzes of buitenschoolse activiteiten. Als het kind blijft volharden in ongewenst gedrag, volgt een tweede gesprek met de Directie voor de 2e rode kaart.

2e Rode Kaart: Schorsing van tussen 2 of 3 dagen. In het geval van aanhoudend agressief en herhaald onwenselijk gedrag kan de Directie besluiten tot een verwijdering van de school door toekenning van de **3e rode kaart**.

In alle gevallen worden de anti-pestcoördinator en intern begeleider onmiddellijk op de hoogte gesteld. Deze maatregelen zijn bedoeld om een krachtig signaal af te geven en de veiligheid en welzijn van alle betrokkenen te waarborgen.

Het is van essentieel belang om de leerlingen te ondersteunen in het ontwikkelen van weerbaarheid en hen te coachen naar het gewenste gedrag dat wij op school graag zien. Motiveer de leerlingen en voorzie hen van duidelijke tools die ze kunnen toepassen in diverse situaties. Gesprekken met ouders zijn gericht op het helder maken van de situatie en het benadrukken dat verandering noodzakelijk is.

Ouders worden aangemoedigd om mee te denken over de specifieke behoeften en wensen van de leerlingen, om gezamenlijk te werken aan een positieve en veilige leeromgeving.

Informatie voor ouders

Ouders ontvangen informatie over de vreedzame school als onderdeel van ons pestprotocol, met nadruk op de volgende punten:

- **Leerlessen voor Leerlingen:** De vreedzame school biedt leerlingen waardevolle lessen voor positief gedrag en respectvolle omgang.
- **Basisregels op School:** We hanteren basisregels die bijdragen aan een respectvolle schoolomgeving.

Ouders worden geïnformeerd over de vreedzame school, zodat zij onze inspanningen voor een positieve en respectvolle schoolomgeving kunnen ondersteunen, zoals vastgelegd in ons pestprotocol.

Ouderlijke Betrokkenheid en Herkenning van Signalen

Binnen ons anti-pestprotocol is ouderlijke betrokkenheid van cruciaal belang. Als ouders spelen zij een belangrijke rol bij het creëren van een veilige en respectvolle schoolomgeving. Hier zijn enkele belangrijke punten betreffende ouder betrokkenheid:

Signalen van Pesten:

Het is van essentieel belang om de signalen van pesten te herkennen. Deze kunnen variëren van emotionele veranderingen en lichamelijke klachten tot sociale terugtrekking en gedragsveranderingen. Het is belangrijk om aandachtig te zijn en open communicatie te bevorderen met uw kind om eventuele signalen tijdig op te merken.

Wat Kunnen Ouders Doen?

- 1) **Luister en Praat:** Moedig open communicatie met uw kind aan. Luister naar hun ervaringen en gevoelens zonder oordeel.
- 2) **Ondersteun en Bied Hulp:** Bied emotionele steun en begrip aan uw kind als zij slachtoffer zijn van pesten. Neem contact op met de school om het probleem aan te pakken.
- 3) **Leer over Pestgedrag:** Onderwijs uw kind over wat pesten is en hoe ze zich kunnen gedragen als ze getuige zijn van pestgedrag.
- 4) **Digitale Geletterdheid:** Leer uw kind over verantwoordelijk online gedrag en hoe ze online pesten kunnen voorkomen.
- 5) **Positief Gedrag Belonen:** Beloon en moedig positief gedrag aan, zowel thuis als op school.

De betrokkenheid en bewustzijn van ouders zijn van onschatbare waarde bij het waarborgen van een veilige en ondersteunende omgeving voor onze leerlingen. Samen kunnen we pesten effectief aanpakken en een respectvolle schoolcultuur bevorderen.

Evaluatie en herziening

Dit protocol zal regelmatig worden geëvalueerd en indien nodig herzien om ervoor te zorgen dat het effectief blijft in het voorkomen en aanpakken van pestgedrag.

Dit anti-pestprotocol is een levend document dat de inzet van Basisschool As- Soeffah voor een veilige en respectvolle leeromgeving weerspiegelt. We roepen alle leden van onze gemeenschap op om actief bij te dragen aan de preventie en bestrijding van pestgedrag.

Magda Tesfa, Anti-Pest coördinator

Dit document kan worden afgedrukt en verspreid onder het personeel, de leerlingen en de ouders om ervoor te zorgen dat iedereen op de hoogte is van het anti-pestprotocol van de school.

